

29.10.2012

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAMO HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR	
Saapunut/Inkommit	
31. 10. 2012	
Dnro/Dnr	HEL 2012-014809
Tehtäväluokka	00 01 04 00
Uppgiftsklass	

Ruudin ydinryhmän esitys osallistuvasta budjetoinnista nuorisoasiainkeskuksessa

Helsingin kaupunginhallituksen päätöksellä 25.6.2012 nuorten Ruuti-vaikuttamisjärjestelmä on yksi teemakohtaisista demokratiapiloteista, joissa kehitetään toimintamalleja kaupunkilaisten osallistumisen lisäämiseksi.

Helsinkiäisten nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti rakentuu demokratianajatteluun, jossa korostetaan osallistumista ja aktiivista kansalaisuutta toiminnallisena kokemuksena. Ruudin tavoitteena on rakentaa mahdollisimman monelle nuorelle kokemus yhteiskunnan jäsenyydestä tukemalla nuoria toimimaan heille itselleen tärkeissä asioissa.

Nuorisoasiainkeskus puoltaa Ruudin ydinryhmän esitystä, jossa nuoret voivat osallistuvan budjetoinnin keinoin kantaa merkittävämpää vastuuta toiminnan ja resurssien ohjaamisesta ainakin yhdessä nuorisoasiainkeskuksen yhdestätoista alueellisesta nuorisotyöyksiköstä.

Nuorisoasiainkeskus on informoinut nuorisolautakuntaa Ruudin ydinryhmän esityksestä nuorisolautakunnan kokouksessa 30.10.2012.

Nuorisotoimenjohtaja Tommi Laitio

23.10.2012

RUUDIN YDINRYHMÄN ESITYS OSALLISTUVASTA BUDJETOINNISTA NUORISOASIAINKESKUKSESSA

Kaupunginjohtaja kehotti 23.5.2012 tapaamisessa Ruudin ydinryhmää valmistelemaan ehdotuksen osallistuvan budjetoinnin kohteesta nuorisoasiainkeskuksen tai opetusviraston toimialalta.

Osallistuva budjetointi on demokraattisen keskustelun ja päätöksenteon prosessi, jossa yhdistyy edustuksellinen sekä suora demokratia. Osallistuvassa budjetoinnissa kysymys on siitä, että tavallisille kuntalaisille tarjotaan mahdollisuus määritellä, neuvotella ja priorisoida julkisia kuluksikohteita sekä valtaa päättää, kuinka varoja käytetään. Usein myös sellaisia käytäntöjä kutsutaan osallistuvaksi budjetoinniksi, joissa kansalaisten osallistuminen on pikimminkin kuulemista todelliseen päätöksentekoon osallistumisen sijaan. Osallistuvaa budjetointia on sovellettu ensimmäistä kertaa Brasiliassa miljoonan asukkaan kaupungissa Porto Alegressa vuonna 1989. Sitten erilaisista osallistuvan budjetoinnin ja demokratian kokeiluista on kokemusta jo yli tuhannessa kunnassa ympäri maailmaa. Euroopassa osallistuvaa budjetointia on sovellettu noin 150 kunnassa. Suomessa osallistuvasta budjetoinnista kunnissa ei kuitenkaan ole vielä kokemusta.

Osallistuvasta budjetoinnista saadut kokemukset ovat myönteisiä, varsinkin silloin kun osallistuminen on ollut budjetista päättämisestä eikä vain siitä kuulemisesta. Myönteisiä vaikutuksia ovat ainakin seuraavat asiat:

- 1) kokemus kuulluksi tulemisesta, vahvempi kokemus demokratiasta
- 2) osallistuvan budjetoinnin prosesseihin osallistuneiden demokratiatiedot, -taidot, -asenteet ja -käytännöt parantuvat
- 3) talouden ja toiminnan yhteyden ymmärtäminen
- 4) kyky ymmärtää toisten näkökantoja ja hakea yhteistä ymmärrystä
- 5) omistajuuden vahvistaminen erityisesti kokeellisemmissä asioissa
- 6) kansalaisvaikuttamisessa jyrkät vastakkainasettelut korvautuvat neuvottelukulttuurilla
- 7) tiedon ja jopa asiantuntemuksen lisääminen valmistelussa
- 8) hallinnon läpinäkyvyys paranee ja sen toimintakulttuurista tulee vuorovaikutteisempi
- 9) poikkihallinnollisuus lisääntyy

Brasiliassa, jossa osallistuvaa budjetointia on käytetty jo vuodesta 1989 ja jossa se on lopulta koskenut yli 100 kuntaa ja kaupunkia, vallitsee yhteinen käsitys siitä, että osallistuva budjetointi toimii paremmin kuin perinteinen budjetointi (Avritzer, L: "Public deliberation at the local level" 2000).

Osallistuvan budjetoinnin kohteena alueellinen nuorisotyön yksikkö

Ruudin ydinryhmä esittää osallistuvan budjetoinnin pilotointia ainakin yhdessä nuorisoasiainkeskuksen yhdestätoista alueellisesta nuorisotyöyksiköstä. Yhden alueellisten nuorisotyöyksikön budjetti on noin 1,3 miljoonaa euroa, josta vuokra- ja henkilöstömenojen jälkeen jää noin 200 000 euroa aineisiin, tavaroihin ja tarvikkeisiin sekä palvelujen ostoon.

23.10.2012

Valitun nuorisotyöyksikön alueen nuoret siis saavat mahdollisuuden neuvotella ja määritellä alueen ominaispiirteiden ja tarpeiden pohjalta, minkälaisia vapaa- ja nuorisotoimialan palveluita alueella tarvitaan. Nuorisoasiainkeskus toivonee, että valmisteluprosessin raamina voisivat toimia viraston strategiset painopisteet, jotka ovat:

1. Nuorten vaikuttaminen: Ruuti
2. Palvelukonseptin uudistuminen: Tilat, toiminta ja palvelustrategia
3. Nivelvaihepudokkuus: Ennaltaehkäisy ja puuttuminen, nuorisotoimen rooli yhteiskuntatakuussa
4. Oppiminen nuorisotyössä: non - formaalin oppimisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Osallistumisen prosessi ja aikataulu

Demokratiaprosessi käynnistyy syksyllä 2012 alueellisen neuvottelu- ja keskustelujärjestelmän tarkemmalla suunnittelulla. Prosessiin kytketään nuorisoasiainkeskuksen ulkopuoliset demokratia-asiantuntijat fasilitaattoreiksi, joiden valitsemiseen Ruudin Ydinryhmä osallistuu. Fasilitaattoreiden tehtävänä on mm. vetää nuorten alueellisia keskustelutilaisuuksia ja työstää näistä seuraavien keskustelutilaisuuksien teemoja, ottaen huomioon ideoiden ja mielipiteiden hajonta ja tärkeys.

Kevään 2013 aikana järjestetään ensimmäiset alueelliset nuorten avoimet keskustelutilaisuudet, joihin houkutellaan osallistujia eri reittejä – Ruudin ydinryhmäläisiä, nuorisoasiainkeskuksen toiminnassa mukana olevia nuoria, järjestöissä toimivia nuoria, koululaisia ja kaikkia niitä nuoria jotka ovat kiinnostuneita ideoimaan alueen nuorten vapaa-ajan ja nuorisotoimialan palveluja kyseisellä alueella. Nuorten laajempi ymmärrys alueen tarpeista ja solidaarisuus voi syntyä vain siten, että alueellisiin keskustelutilaisuuksiin osallistuu mahdollisimman monimuotoinen nuorten joukko. Nuorten tavoittamisessa hyödynnetään erilaisia digitaalisen median muotoja. Näihin nuorten kansalaiskeskusteluihin osallistuminen ei vaadi mitään erikoistietoja tai -taitoja.

Ruudin ydinryhmällä on keskeinen rooli alueellisten keskustelutilaisuuksien ja niitä seuraavien prosessien suunnittelussa.

Alueellisia keskustelutilaisuuksia vetävät nuorisoasiainkeskuksen ulkopuoliset fasilitaattorit, joilla on riittävä ymmärrys osallistuvasta demokratiasta, mutta riittävä etäisyys itse nuorisotyöstä. Keskustelutilaisuuden tulokset viedään avoimelle verkkoalustalle, jossa nuoret voivat arvioida aiempia ideoita ja tuottaa lisää uusia näkökulmia. Demokratiaprosessia tehdään läpinäkyväksi verkkoalustalla koko prosessin ajan.

Prosessin alussa aikaa, energiaa ja resursseja tulee käyttää riittävästi osallistumisen rajoitusten ja yhteisten pelisääntöjen selvittämiseen sekä siihen, että osallistujilla on tarvittava määrä tietoa ja ymmärrystä nuorisoasiainkeskuksen palveluista ja varojen käytön nykytilasta kyseisellä pilottilueella. Demokratiaprosessi on jatkuvaa rajoista neuvottelua, joka vaatii aitoa vuoropuhelua, kokeilua ja niistä oppimista.

Keväällä 2013 alueellisiin keskustelutilaisuuksiin osallistujat valitsevat keskuudestaan edustajat neuvottelukuntaan, johon kuuluu myös kaksi edustajaa Ruudin ydinryhmästä ja nuorisoasiain-

H:\Vaikuttamisjärjestelmä\Osallistuva budjetointi\Ruuti_esitys OB 18102012.doc

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi
PL 5000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Hietaniemenkatu 9 B http://nuoriso.hel.fi	+358 9 310 8900	+358 9 310 89100

23.10.2012

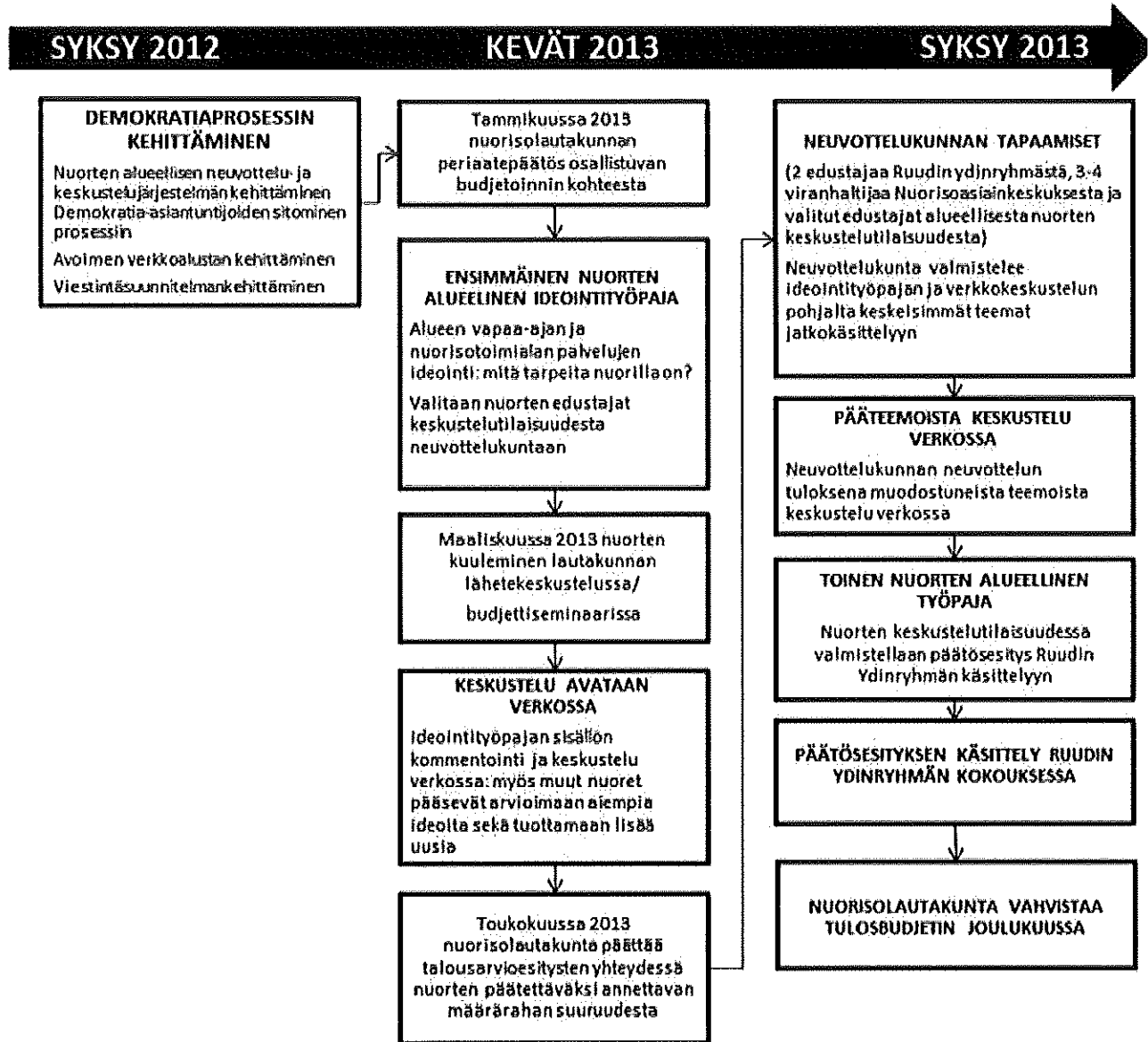
keskuksesta 3-4 viranhaltijaa. Nuorten valitsevat edustajat yhdessä Ruudin ydinryhmän edustajien ovat valtuutettu käymään neuvotteluja alueellisten foorumien sisällön pohjalta nuorisokeskuksen viranhaltijoiden kanssa ja valmistelemaan teema-aihiot seuraavaan nuorten keskustelutilaisuuteen. Neuvottelun tuloksena syntyneet aihiot viedään keskusteltavaksi verkkoalustalle.

Syksyllä 2013 järjestetään laajemmat alueelliset nuorten keskustelutilaisuudet neuvottelukunnan ja verkkokeskusteluissa jalostuneiden teemojen pohjalta. Syksyn 2013 nuorten keskustelutilaisuuden pohjalta Ruudin ydinryhmä valmistelee lopullisen esityksen nuorisolautakunnan päättäväksi.

Prosessi vaatii sitoutumista ja pitkäjänteisyyttä, sillä osa toimenpiteistä voi toteutua lyhyellä aikavälillä ja osa saattaa vaatia pidempiaikaisia neuvotteluja.

23.10.2012

Kuva 1. Demokratiaprosessin alustava aikataulu

23.10.2012

Ruudin ydinryhmän 2012 kokoonpano:

1. Aaltonen	Laura
2. Abdel Kawy	Halima
3. Ahoniemi	Otto
4. Castrén	Aura
5. Ghattas	Vera
6. Halmesvirta	Emmi
7. Isoaho	Olli
8. King	Yvonne
9. Koivistonen	Maija
10. Liimatta	Ilmo
11. Lundelin	Cristobal
12. M 'Sakni	Nivin Souad
13. Niemi	Katri
14. Nuuttila	Eemil
15. Outinen	Sami
16. Peltomäki	Janet Natalia
17. Rajamäki	Elisa
18. Rosenberg	Eveliina
19. Sari	Claudia
20. Tuomaala	Elias

23.10.2012

Vakuudeksi Ruudin ydinryhmän puolesta:

29.10.2012

päiväys

OTTO AHONIEMI, Ydinryhmän pj
allekirjoitus ja nimenselvennys